

Teismo praktikos rinkinys

TEISINGUMO TEISMO (didžioji kolegija) SPRENDIMAS

2021 m. kovo 2 d.*

„Apeliacinis skundas – Valstybės pagalba – Pagal privatinę teisę reglamentuojamo bankų konsorciumo taikoma intervencija vieno iš savo narių naudai – Valstybės narės centrinio banko leidimas taikyti intervenciją – Valstybės pagalbos sąvoka – Priskirtinumas valstybei – Valstybiniai ištekliai – Įrodymai, leidžiantys daryti išvadą dėl priemonės priskirtinumo – Teisinių ir faktinių aplinkybių iškraipymas – Sprendimas, kuriuo valstybės pagalba pripažįstama nesuderinama su vidaus rinka“

Byloje C-425/19 P

dėl 2019 m. gegužės 29 d. pagal Europos Sąjungos Teisingumo Teismo statuto 56 straipsnį pateikto apeliacinio skundo

Europos Komisija, atstovaujama P. Stancanelli, L. Flynn, A. Bouchagiar ir D. Recchia,

ieškovė,

dalyvaujant kitoms proceso šalims:

Italijos Respublikai, atstovaujamai G. Palmieri, padedamos *avvocati dello Stato* P. Gentili ir S. Fiorentino,

Banca Popolare di Bari SCpA, anksčiau – *Tercas-Cassa di risparmio della provincia di Teramo SpA (Banca Tercas SpA)*, įsteigtam Terame (Italija), iš pradžių atstovaujama *avvocati* A. Santa Maria, M. Crisostomo, E. Gambaro ir F. Mazzocchi, vėliau *avvocati* A. Santa Maria, M. Crisostomo ir E. Gambaro,

Fondo interbancario di tutela dei depositi, įsteigtam Romoje (Italija), atstovaujama *avvocati* M. Siragusa, G. Scassellati Sforzolini, G. Faella ir A. Comino,

ieškovėms pirmojoje instancijoje,

Banca d'Italia, įsteigtam Romoje, atstovaujama *avvocati* M. Perassi, M. Todino, L. Sciotto ir O. Capolino,

įstojusiai į bylą šaliai pirmojoje instancijoje,

TEISINGUMO TEISMAS (didžioji kolegija),

kurį sudaro pirmininkas K. Lenaerts, pirmininko pavaduotoja R. Silva de Lapuerta (pranešėja), kolegijų pirmininkai J.-C. Bonichot, A. Arabadjiev, A. Prechal, M. Ilešič, L. Bay Larsen, A. Kumin ir N. Wahl, teisėjai E. Juhász, S. Rodin, F. Biltgen, K. Jürimäe, C. Lycourgos ir N. Jääskinen,

* Proceso kalba: italų.

generalinis advokatas E. Tanchev,

kancleris A. Calot Escobar,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį,

susipažinęs su 2020 m. spalio 29 d. posėdyje pateikta generalinio advokato išvada,

priima šį

Sprendimą

- 1 Apeliaciniu skundu Europos Komisija prašo panaikinti 2019 m. kovo 19 d. Europos Sąjungos Bendrojo Teismo sprendimą *Italija ir kt. / Komisija* (T-98/16, T-196/16 ir T-198/16), toliau – skundžiamas sprendimas, EU:T:2019:167); juo šis teismas panaikino 2015 m. gruodžio 23 d. Komisijos sprendimą (ES) 2016/1208 dėl valstybės pagalbos SA.39451 (2015/C) (ex 2015/NN), kurią Italija suteikė *Banca Tercas* (OL L 203, 2016, p. 1, toliau – ginčijamas sprendimas).

Teisinis pagrindas

- 2 Byloje nagrinėjamos aplinkybės galiojusios redakcijos 1993 m. rugsėjo 1 d. *decreto legislativo n. 385, e successive modifiche e integrazioni – Testo unico delle leggi in materia bancaria e creditizia* (Įstatyminis dekretas Nr. 385 su paskesniais pakeitimais bei papildymais – konsoliduotas įstatymų bankų ir kredito srityje tekstas) (GURI, Nr. 230 ir GURI, Nr. 92 paprastasis priedas, 1993 m. rugsėjo 30 d.) (toliau – TUB) suteikia *Banca d'Italia* (Italijos bankas) bankinio sektoriaus priežiūros funkciją ir įpareigoja jį užtikrinti prižiūrimų įstaigų patikimą ir apdairų valdymą, bendrą stabilumą, finansų sistemos veiksmingumą ir konkurencingumą, taip pat nuostatų paskolų srityje laikymąsi.
- 3 Pagal TUB 96 straipsnio 1 dalį Italijos bankai prisijungia prie vienos iš Italijoje įsteigtų ir pripažintų indėlių garantijų sistemų. Kooperatiniai kredito bankai prisijungia prie jų sričiai įsteigtos indėlių garantijų sistemos.
- 4 Pagal TUB 96bis straipsnio 1 dalį indėlių garantijų sistemos grąžina indėlius įgaliotųjų Italijos bankų priverstinio likvidavimo administracine tvarka atveju, tačiau šios sistemos gali numatyti kitus atvejus ir intervencijos formas. TUB 96ter straipsnio 1 dalies d punkte nustatyta, kad Italijos bankas suteikia leidimą, be kita ko, indėlių garantijų sistemų intervencijoms, „atsižvelgdamas į indėlininkų apsaugą ir bankų sistemos stabilumą“.

Bylos aplinkybės

- 5 Ginčo aplinkybės nurodytos skundžiamo sprendimo 3–32 punktuose; jas šio proceso tikslais galima apibendrinti taip, kaip nurodyta toliau.

Dalyvaujantys subjektai

- 6 *Tercas-Cassa di risparmio della provincia di Teramo SpA* (*Banca Tercas SpA*) (toliau – *Tercas*) yra privataus kapitalo bankas, daugiausia vykdomas veiklą Abrucų (Italija) regione. *Banca Popolare di Bari SCpA* (toliau – BPB) yra privataus kapitalo bankų grupės kontroliuojančioji bendrovė, daugiausia vykdoma veiklą Italijos pietuose.

- 7 *Fondo interbancario di tutela dei depositi* (toliau – FITD) yra pagal privatinę teisę reglamentuojamas bankų konsorciumas, kuris savanoriškai buvo įsteigtas 1987 m. Šis savidraudos pobūdžio konsorciumas buvo įsteigtas siekiant ginti bendrus jo narių interesus.
- 8 Pagal FITD įstatų 1 straipsnį jo tikslas yra garantuoti narių indėlių apsaugą. 1996 m., perkėlus į Italijos teisės sistemą 1994 m. gegužės 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 94/19/EB dėl indėlių garantijų sistemų (OL L 135, 1994, p. 5; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 7 sk., 2 t., p. 79), Italijos bankas pripažino FITD viena iš indėlių garantijų sistemų, kurioms suteiktas leidimas veikti Italijoje, ir vienintele, prie kurios galėjo prisijungti nekooperatiniai bankai.
- 9 Pagal FITD įstatų 27 straipsnį vieno iš jo narių priverstinio likvidavimo atveju FITD įsikiša ir kompensuoja šio nario indėlininkų indėlius iki 100 000 EUR už indėlininką (toliau – privalomoji intervencija).
- 10 FITD taip pat suteikti įgaliojimai savanoriškai įsikišti savo narių naudai dviem toliau nurodytais atvejais (toliau – savanoriškos intervencijos). Viena vertus, pagal įstatų 28 straipsnį FITD, užuot atlikęs pagal indėlių garantijų sistemą numatytą gražinimą indėlininkams, gali įsikišti vykdant su jo administracine tvarka priverstinai likviduojamu nariu susijusias turto ir išsipareigojimų perleidimo operacijas. Kita vertus, remiantis šių įstatų 29 straipsnio 1 dalimi, FITD gali įsikišti finansavimo, garantijų, investavimo forma ar kitomis techninėmis formomis, kad paremtų vieną iš savo narių, kuriam taikomas specialusis administravimas, kai yra atgaivinimo perspektyvų ir tikimasi mažesnės finansinės naštos, palyginti su ta, kuri tektų įsikišus FITD šio nario priverstinio likvidavimo administracine tvarka atveju.
- 11 Italijos bankas yra viešosios valdžios institucija, vykdanči Italijos Respublikos centrinio banko funkcijas. Jis turi autonomiško ir atskiro nuo Italijos valstybės juridinio asmens statusą. Kaip Europos centrinių bankų sistemos (ECBS) narys, Italijos bankas, remdamasis SESV 127 straipsnio 5 dalimi, turi prisidėti prie to, kad kompetentingos institucijos galėtų sklandžiai vykdyti savo politiką, susijusią su prudence kredito įstaigų priežiūra ir finansų sistemos stabilumu.
- 12 Siekdamas įgyvendinti tikslus, kurie jam nustatyti TUB, ypač kiek tai susiję su prižiūrimų įstaigų patikimu ir apdairiu valdymu, Italijos bankas turi reguliavimo įgaliojimus, teisę vykdyti kontrolę ir patikrinimus, taip pat daugelį įgaliojimų, susijusių su leidimų išdavimu. Šie įgaliojimai leidžia Italijos bankui įsikišti į visus įvykius, turinčius reikšmingą poveikį tam tikro banko egzistavimui, nepažeidžiant jo komercinio savarankiškumo, ir vien siekiant patikrinti, ar jo valdymas yra patikimas ir apdairus.
- 13 Įgyvendindamas savo prerogatyvas Italijos bankas, be kita ko, tvirtina FITD įstatus, stebėtojo statusu ir be teisės balsuoti dalyvauja jo posėdžiuose ir pagal TUB 96ter straipsnio 1 dalies d punktą tvirtina intervencines priemones, kurių FITD imasi savo narių naudai.

Kontekstas ir FITD intervencija Tercas naudai

- 14 2012 m. balandžio 30 d. sprendimu, remdamasi Italijos banko pasiūlymu, kuriame buvo nustatyti banke *Tercas* padaryti pažeidimai, *Ministero dell'Economia e delle Finanze* (Italijos ekonomikos ir finansų ministerija) nusprendė šiam bankui taikyti specialųjį administravimą. Paskui Italijos bankas paskyrė specialųjį administratorių, įgaliotą valdyti banką *Tercas* specialiojo administravimo laikotarpiu.
- 15 2013 m. spalio mėn. įvertinęs įvairias galimybes, galinčias pašalinti *Tercas* sunkumus, specialusis administratorius pradėjo derybas su BPB, kuris išreiškė suinteresuotumą dalyvauti didinant *Tercas* kapitalą su sąlyga, kad bus atliktas išankstinis šio banko auditas ir FITD visiškai padengs šio banko neigiamą kapitalą.

- 16 2013 m. spalio 28 d., banko *Tercas* specialiajam administratoriui pateikus prašymą pagal FITD įstatų 29 straipsnį, šio konsorciumo valdymo komitetas nusprendė paremti banką *Tercas* ne daugiau kaip 280 mln. EUR suma. 2013 m. spalio 29 d. ši sprendimą patvirtino FITD valdyba. 2013 m. lapkričio 4 d. Italijos bankas pagal TUB 96ter straipsnio 1 dalies d punktą patvirtino šią paramos intervenciją.
- 17 2014 m. kovo 18 d., atsižvelgdamas į netikrumus, susijusius su *Tercas* ekonomine ir turtine padėtimi ir šios intervencijos apmokestinimo tvarką, FITD nusprendė sustabdyti numatytą intervenciją. Iš tiesų, pabaigus banko *Tercas* turto auditą, kurį prašė atlikti BPB, tarp FITD ir BPB ekspertų kilo nesutarimų. Vėliau šie nesutarimai buvo išspręsti arbitraže.
- 18 Atsižvelgęs į audito ir konsultacijų bendrovės 2014 m. gegužės 26 d. ataskaitoje pateiktas išvadas ir įvertinęs intervencijos išlaidas, palyginti su išlaidomis, susijusiomis su kompensacijomis pagal privalomąją intervenciją, FITD valdymo komitetas ir taryba 2014 m. gegužės 30 d. nusprendė įsikišti *Tercas* naudai.
- 19 2014 m. liepos 7 d. Italijos bankas suteikė leidimą FITD taikyti intervenciją *Tercas* naudai. Pagal minėtą intervenciją buvo numatyta taikyti tris priemones, t. y. pirma, skirti 265 mln. EUR įnašą padengti *Tercas* neigiamą nuosavą kapitalą, antra, taikyti 35 mln. EUR garantiją, skirtą padengti kredito rizikai, susijusiai su tam tikru išoriniu poveikiu bankui *Tercas*, ir, trečia, taikyti 30 mln. EUR garantiją, skirtą padengti išlaidoms, atsiradusioms apmokestinus pirmąją priemonę (toliau – ginčijamos priemonės).
- 20 2014 m. liepos 27 d. *Tercas* visuotiniame akcininkų susirinkime, sušaukta specialaus administratoriaus, suderinus su Italijos banku, buvo nuspręsta, viena vertus, iš dalies padengti nuostolius, pirmiausia sumažinant nuosavą kapitalą iki nulio ir panaikinant visas apyvartoje esančias paprastąsias akcijas, ir, kita vertus, padidinti kapitalą iki 230 mln. EUR išleidžiant naujas paprastąsias akcijas, kurios buvo pasiūlytos BPB. Šis kapitalo padidinimas buvo įvykdytas tą pačią dieną.
- 21 2014 m. spalio 1 d. *Tercas* specialusis administravimo režimas buvo panaikintas ir BPB paskyrė naujus šio banko organus.

Administracinė procedūra ir ginčijamas sprendimas

- 22 2014 m. rugpjūčio 8 d. ir spalio 10 d. Komisija paprašė Italijos valdžios institucijų pateikti informacijos apie FITD intervenciją *Tercas* naudai. Jos į šiuos prašymus pateikti informacijos atsakė 2014 m. rugsėjo 16 d. ir lapkričio 14 d.
- 23 2015 m. vasario 27 d. rašte Komisija informavo Italijos Respubliką apie savo sprendimą pradėti SESV 108 straipsnio 2 dalyje nustatytą procedūrą dėl ginčijamų priemonių. 2015 m. balandžio 24 d. Komisija sprendimą pradėti procedūrą paskelbė *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.
- 24 2015 m. gruodžio 23 d. Komisija priėmė ginčijamą sprendimą, jame konstatavo, kad ginčijamos priemonės, kurias buvo leista taikyti pažeidžiant SESV 108 straipsnio 3 dalį, yra nesuderinama ir neteisėta pagalba, kurią Italijos Respublika suteikė *Tercas*, ir nurodė susigrąžinti minėtą pagalbą.

Procesas Bendrajame Teisme ir skundžiamas sprendimas

- 25 Italijos Respublika (T-98/16), BPB (T-196/16) ir FITD, palaikomas Italijos banko (T-198/16), kiekvienas atskirai pareiškė ieškinius dėl ginčijamo sprendimo.
- 26 Pirma, skundžiamo sprendimo 68, 69 ir 89–91 punktuose Bendrasis Teismas iš esmės konstatavo, jog tam, kad padarytų išvadą dėl pagalbos priemonės priskirtinumo valstybei, Komisija juo labiau privalo pateikti pakankamų įrodymų, kad įrodytų, jog ši priemonė buvo priimta valdžios institucijoms darant

įtaką ar veiksmingai kontroliuojant, jei pagalbos priemonės imasi privatus subjektas, o ne valstybinė įmonė. Šiomis aplinkybėmis Bendrasis Teismas konstatavo, kad, skirtingai negu atvejais, kai valstybinės įmonės priimta priemonė priskiriama valstybei, tuo atveju, kai priemonė yra priimta privataus subjekto, Komisija negali apsiriboti vien nustatymu, jog nėra tikėtina, kad valdžios institucijos šiam privačiam subjektui neturėjo įtakos ir veiksmingai jo nekontroliavo.

- 27 Antra, skundžiamo sprendimo 114–131 punktuose išnagrinėjęs aplinkybes, kuriomis Komisija rėmėsi, darydama išvadą, kad ginčijamos priemonės gali būti priskirtos Italijos valstybei, Bendrasis Teismas to sprendimo 132 punkte padarė išvadą, kad Komisija pakankamai teisiškai neįrodė nei Italijos valdžios institucijų dalyvavimo priimant šias priemones, nei jų priskirtinumo valstybei, kaip tai suprantama pagal SESV 107 straipsnio 1 dalį.
- 28 Trečia, kiek tai susiję su sąvoka intervencija „iš valstybinių išteklių“, kaip ji suprantama pagal SESV 107 straipsnio 1 dalį, Bendrasis Teismas, skundžiamo sprendimo 139–160 punktuose išnagrinėjęs šiuo klausimu ginčijamame sprendime pateiktus įrodymus, to sprendimo 161 punkte nusprendė, kad Komisija pakankamai teisiškai neįrodė, jog nagrinėjamus išteklius kontroliavo Italijos valdžios institucijos, vadinasi, jais disponavo šios institucijos. Taigi, Bendrojo Teismo manymu, Komisija negalėjo daryti išvados, kad, nors FITD intervencija *Tercas* naudai, naudojant privačias lėšas, buvo taikyta vadovaujantis šio konsorciumo įstatais ir jo narių interesais, iš tiesų būtent minėtos valdžios institucijos, darydamos lemiamą įtaką FITD, nusprendė nukreipti šių išteklių panaudojimą tokiai intervencijai finansuoti.
- 29 Kadangi pirmoji iš sąlygų, kurios turi būti įvykdytos, kad pagalba būtų kvalifikuojama kaip „valstybės pagalba“, kaip ji suprantama pagal SESV 107 straipsnio 1 dalį, t. y. kad ši pagalba būtų suteikta valstybės arba panaudojant valstybinius išteklius, nebuvo įvykdyta, Bendrasis Teismas panaikino ginčijamą sprendimą.

Procesas Teisingumo Teisme ir šalių apeliacinėje byloje reikalavimai

- 30 Komisija Teisingumo Teismo prašo:
- panaikinti skundžiamą sprendimą,
  - atmesti pirmojoje instancijoje pateiktus ieškinius, kiek juose tvirtinama, kad ginčijamame sprendime neįrodyta, jog įvykdytos ginčijamų priemonių priskyrimo valstybei ir jų finansavimo panaudojant valstybinius išteklius sąlygos,
  - grąžinti bylą Bendrajam Teismui, kad jis išnagrinėtų kitus pirmojoje instancijoje pareikštų ieškinių pagrindus, ir
  - atidėti bylinėjimosi išlaidų, patirtų pirmojoje instancijoje ir apeliaciniame procese, klausimo nagrinėjimą.
- 31 Italijos bankas, FITD, BPB ir Italijos Respublika Teisingumo Teismo prašo:
- atmesti apeliacinį skundą ir
  - priteisti iš Komisijos bylinėjimosi išlaidas.
- 32 2019 m. liepos 30 d. Teisingumo Teismo kanceliarija gavo *Fondazione Cassa di Risparmio di Pesaro, Montani Antaldi Srl, Fondazione Cassa di Risparmio di Fano, Fondazione Cassa di Risparmio di Jesi* ir *Fondazione Cassa di Risparmio della Provincia di Macerata* prašymą leisti įstoti į šią bylą palaikyti Italijos Respublikos, BPB, FITD ir Italijos banko reikalavimų.

- 33 2019 m. lapkričio 13 d. Teisingumo Teismo pirmininko nutartimi *Komisija / Italija ir Fondo interbancario di tutela dei depositi* (C-425/19 P, nepaskelbta Rink., EU:C:2019:980) prašymas leisti įstoti į bylą buvo atmestas.
- 34 Italijos Respublika, vadovaudamasi Europos Sąjungos Teisingumo Teismo statuto 16 straipsnio trečia pastraipa, paprašė Teisingumo Teismo posėdžiauti didžiosios kolegijos sudėties.

Dėl apeliacinio skundo

- 35 Komisija nurodo du apeliacinio skundo pagrindus.

Dėl pirmojo pagrindo

Šalių argumentai

- 36 Pirmąjį pagrindą dėl SESV 107 straipsnio 1 dalies pažeidimo sudaro dvi dalys.
- 37 Pirmoje dalyje Komisija tvirtina, kad Bendrasis Teismas padarė teisės klaidą, kai, siekdamas nustatyti, ar reikalavimai, susiję su pagalbos priskirtinumu valstybei ir jos suteikimu panaudojant valstybinius išteklius, šiuo atveju buvo įvykdyti, jai nustatė griežtesnę įrodinėjimo pareigą, nei reikalaujama pagal Teisingumo Teismo jurisprudenciją.
- 38 Pirmiausia Komisija primena, kad pagal šią jurisprudenciją, kai ji siekia įrodyti, kad priemonės, kurių ėmėsi nuo valstybės atskiras subjektas, yra priskirtinos viešosios valdžios institucijoms, jai tenka pareiga pateikti įrodymų, nurodant visus iš bylos aplinkybių išplaukiančius įrodymus, patvirtinančius minėtų institucijų dalyvavimą arba daromą įtaką priimant nagrinėjamą priemonę, įrodant valdžios institucijų dalyvavimo tikimybę arba bent tikimybės, kad jos nedalyvavo, nebuvimą. Tačiau Komisija neprivalo įrodyti, kad egzistuoja konkreti paskata ar privalomi nurodymai, kuriuos šios institucijos davė konkrečiai pagalbai suteikiamam subjektui. Taip pat nebūtina, kad ji įrodytų realų šio dalyvavimo poveikį subjekto elgesiui ar nustatytų, jog šio subjekto veiksmai būtų buvę kitokie, jeigu jis būtų veikęs savarankiškai. Šiuo klausimu Komisija pirmiausia patikslina, kad ji neprivalo įrodyti, jog tam, kad priemonė būtų priskirta valstybei, reikia, kad viešasis interesas skirtųsi nuo šio subjekto intereso. Galiausiai pagal Teisingumo Teismo jurisprudenciją reikalaujamas įrodinėjimo standartas nėra skirtingas atsižvelgiant į tai, ar pagalbą teikiantis subjektas priklauso valstybei, ar privatiems subjektams.
- 39 Komisijos teigimu, skundžiamo sprendimo 69 ir 89–91 punktuose Bendrasis Teismas pažeidė minėtą jurisprudenciją, reikalaudamas, kad ji laikytųsi aukštesnio įrodinėjimo standarto, nei joje numatytas, kad įrodytų pagalbos priemonės priskirtinumą viešosios valdžios institucijoms ir tai, jog intervencija buvo finansuojama panaudojant valstybinius išteklius, vien dėl to, kad šiuo atveju pagalbos priemonę suteikė privatus subjektas.
- 40 Komisijos teigimu, iš to matyti, kad skundžiamo sprendimo 114, 116, 117 ir 127 punktuose Bendrasis Teismas klaidingai įvertino įrodymus, kuriuos ji šiuo klausimu nurodė ginčijamame sprendime. Konkrečiai kalbant, Bendrasis Teismas klaidingai nusprendė, kad Komisija turėjo įrodyti, jog ginčijamos priemonės buvo priimtose viešosios valdžios institucijoms darant dominuojančią įtaką, taip pat kad ši institucija privalėjo įrodyti, jog šios valdžios institucijos, duodamos privalomus nurodymus, dalyvavo visuose šių priemonių priėmimo etapuose, ir kad viešosios valdžios institucijų dalyvavimas turėjo įtakos šių priemonių turiniui.

- 41 Be to, Komisija pažymi, kad nelogiška jai nustatyti sunkesnę įrodinėjimo našta tuo atveju, kai priemonės priėmęs subjektas yra privatus, nes tokiomis aplinkybėmis ji, kad įrodytų valdžios institucijų dalyvavimą, iš principo gali turėti tik mažiau įrodymų. Konkrečiai kalbant, nesant organizacinių ryšių, šis dalyvavimas turi būti nustatomas remiantis mažiau matomais įrodymais.
- 42 Antra, Komisija subsidiariai teigia, kad FITD yra subjektas, kuriam Italijos Respublika patikėjo konkrečią atsakomybę pagal Direktyvą 94/19. Taigi, atsižvelgiant į Teisingumo Teismo jurisprudenciją, susijusią su neperkeltų ar netinkamai perkeltų direktyvų tiesioginiu veikimu, konkrečiai 2017 m. spalio 10 d. Sprendimą *Farrell* (C-413/15, EU:C:2017:745), ši konsorciumą galima laikyti Italijos valstybės vardu veikiančiu subjektu. Dėl šios priežasties, nors Bendrasis Teismas nepadarė teisės klaidos, kai nusprendė, kad tuo atveju, kai pagalbos priemonės teikiantis subjektas yra privatus, keliami aukštesni įrodinėjimo reikalavimai, vis dėlto jis skundžiamame sprendime padarė teisės klaidą, kai FITD atžvilgiu pritaikė tarp valstybinių įmonių ir privačių subjektų daromą skirtumą, kalbant apie reikalavimus, susijusius su pagalbos priskirtinumu valstybei ir jos suteikimu panaudojant valstybinius išteklius.
- 43 Trečia, Komisija primena, kad pagal 2014 m. balandžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2014/49/ES dėl indėlių garantijų sistemų (OL L 173, 2014, p. 149) 11 straipsnio 3 dalį indėlių garantijų sistemos, siekdamos išvengti kredito įstaigos išpareigojimų nevykdymo, gali patvirtinti „alternatyvias priemones“. Vis dėlto tokiam indėlių garantijų sistemos turimų lėšų naudojimui taikoma sąlyga, kad dėl atitinkamos kredito įstaigos nėra imtasi jokių pertvarkymo veiksmų. Pagal 2014 m. gegužės 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2014/59/ES, kuria nustatoma kredito įstaigų ir investicinių įmonių gaivinimo ir pertvarkymo sistema ir iš dalies keičiamos Tarybos direktyva 82/891/EEB, direktyvos 2001/24/EB, 2002/47/EB, 2004/25/EB, 2005/56/EB, 2007/36/EB, 2011/35/ES, 2012/30/ES bei 2013/36/ES ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (ES) Nr. 1093/2010 bei (ES) Nr. 648/2012 (OL L 173, 2014, p. 190), 32 straipsnio 4 dalies d punktas pertvarkymo veiksmų gali būti imamasi, jeigu yra reikalinga „nepaprastoji viešoji finansinė parama“, kuri tos pačios direktyvos 2 straipsnio 28 punkte apibūdinama kaip „valstybės pagalba, kaip apibrėžta SESV 107 straipsnio 1 dalyje“.
- 44 Taigi, kadangi dėl Bendrojo Teismo taikomo aukštesnio įrodinėjimo standarto Komisija praktiškai negali įrodyti valstybinių išteklių panaudojimo ir to, kad priemonės, kurių ėmėsi indėlių garantijų sistemos, kai jas sudaro privatūs bankai, priskirtinos valstybei, šios sistemos gali nuolat naudoti „alternatyvias priemones“, kaip tai suprantama pagal Direktyvos 2014/49 11 straipsnio 3 dalį, neprivalėdamos pradėti Direktyvos 2014/59 32 straipsnyje nurodytos pertvarkymo procedūros. Todėl skundžiamas sprendimas leidžia valstybėms narėms ir bankams apeiti arba bet kuriuo atveju susilpninti teisės aktų bankų sąjungos srityje poveikį.
- 45 Pirmojo pagrindo antroje dalyje Komisija tvirtina, kad Bendrasis Teismas padarė teisės klaidą, nes neatliko bendros įrodymų, kuriuos ši institucija pateikė, siekdama įrodyti, kad šiuo atveju buvo įvykdytos priskirtinumo ir valstybinių išteklių sąlygos, analizės.
- 46 Tai darydamas Bendrasis Teismas nukrypo nuo Teisingumo Teismo jurisprudencijos, pagal kurią įrodymų įrodomoji galia turi būti vertinama juos nagrinėjant kaip visumą, net jei šie įrodymai, vertinami atskirai ir neatsižvelgiant į jų kontekstą, nebūtinai yra lemiami.
- 47 Kadangi Bendrasis Teismas laikėsi tokio klaidingo požiūrio, jis, pirma, skundžiamo sprendimo 96–99 punktuose nusprendė, kad FITD intervencijomis siekiama apginti jo narių privačius interesus, tačiau nenurodė priežasčių, galinčių pagrįsti tokį teiginį. Antra, skundžiamo sprendimo 100–106 punktuose Bendrasis Teismas neatsižvelgė į Italijos teisės aktais FITD suteiktų viešųjų įgaliojimų pobūdį, nuspręsdamas, kad FITD apsiriboja privalomosiomis intervencijomis, t. y. indėlių grąžinimu. Komisijos teigimu, savanoriškos intervencijos yra glaudžiai susijusios su privalomosiomis intervencijomis, nes pirmąsias intervencijas galima taikyti, tik jeigu jos reikalauja mažiau išlaidų, palyginti su tomis, kurių būtų patirta taikant privalomąją intervenciją. Trečia, skundžiamo sprendimo

115, 116 ir 126 punktuose Bendrasis Teismas klaidingai atmetė vieną iš Komisijos pateiktų įrodymų dėl Italijos banko dalyvavimo taikant ginčijamas priemones, nors šie įrodymai, vertinami kartu, būtų leidę ginčijamas priemones priskirti Italijos valstybei.

- 48 Italijos vyriausybė, BPB, FITD ir Italijos bankas iš esmės teigia, kad pirmasis pagrindas yra nepriimtinas. Šiuo klausimu jie mano, kad prisidengdama tuo, jog Bendrasis Teismas padarė teisės klaidą, Komisija siekia, kad Teisingumo Teismas iš naujo įvertintų faktines aplinkybes ir įrodymus ir nesivadovautų skundžiamame sprendime atliktu faktinių aplinkybių ir įrodymų vertinimu, visų pirma kiek tai susiję su ginčijamų priemonių priskirtinumu valstybei ir FITD suteiktų įgaliojimų pobūdžiu.
- 49 Be to, Italijos Respublika nurodo, kad Komisijos argumentas, jog Bendrasis Teismas turėjo ištirti įrodymus, atsižvelgdamas į FITD, BPB ir specialaus administratoriaus derybų kontekstą, yra nepriimtinas, nes apeliaciniame skunde neginčijami skundžiamo sprendimo 125–132 punktai, kuriuose Bendrasis Teismas išnagrinėjo šį klausimą.
- 50 Subsidiariai Italijos Respublika, BPB, FITD ir Italijos bankas teigia, kad pirmasis pagrindas nepagrįstas.
- 51 Komisija atmeta argumentus, susijusius su tariamu pirmojo pagrindo nepriimtiniu, teigdama, kad šiame pagrinde ji kelia klausimą dėl teisinio kriterijaus, kuriuo rėmėsi Bendrasis Teismas, nagrinėdamas įrodymus, pateiktus siekiant įrodyti Italijos valdžios institucijų daromą įtaką FITD sprendimams.

Teisingumo Teismo vertinimas

– Dėl priimtimumo

- 52 Iš SESV 256 straipsnio 1 dalies ir Europos Sąjungos Teisingumo Teismo statuto 58 straipsnio pirmos pastraipos matyti, kad apeliacinis skundas paduodamas tik teisės klausimais, todėl tik Bendrasis Teismas yra kompetentingas nustatyti ir vertinti turinčias reikšmės bylai faktines aplinkybes ir įrodymus. Faktinių aplinkybių ir įrodymų vertinimas, išskyrus atvejus, kai jie buvo iškraipyti, nėra teisės klausimas, dėl kurio galima pateikti apeliacinį skundą Teisingumo Teismui. Toks iškraipymas turi būti akivaizdžiai matomas iš byloje esančių dokumentų, neatliekant faktų ir įrodymų vertinimo iš naujo (2019 m. liepos 10 d. Sprendimo *VG / Komisija*, C-19/18 P, EU:C:2019:578, 47 punktą ir jame nurodyta jurisprudencija).
- 53 Kita vertus, Bendrajam Teismui konstatavus ar įvertinus faktus, Teisingumo Teismas yra kompetentingas įgyvendinti savo kontrolę, jei Bendrasis Teismas kvalifikavo jų teisinį pobūdį ir jais remdamasis padarė teisinę išvadą (2012 m. lapkričio 22 d. Sprendimo *E.ON Energie / Komisija*, C-89/11 P, EU:C:2012:738, 65 punktą ir jame nurodyta jurisprudencija). Teisingumo Teismo jurisdikcija atlikti kontrolę apima, be kita ko, klausimą, ar buvo laikomasi taisyklių, susijusių su įrodinėjimo pareiga ir įrodymų rinkimu, ir klausimą, ar vertindamas faktines aplinkybes ir įrodymus Bendrasis Teismas taikė teisingus teisinius kriterijus (šiuo klausimu žr. 2017 m. sausio 18 d. Sprendimo *Toshiba / Komisija* (C-623/15 P, nepaskelbtas Rink., EU:C:2017:21, 39 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).
- 54 Nagrinėjamu atveju, pirma, konstatuotina, kad savo argumentais, grindžiančiais apeliacinio skundo pirmąjį pagrindą, Komisija kritikuoja ne Bendrojo Teismo atliktą faktinių aplinkybių vertinimą, susijusį su jos jam pateiktų įrodymų įrodomąja galia, bet Bendrojo Teismo atliktą taisyklių, susijusių su įrodinėjimo pareiga ir įrodymų rinkimu, taikymą vertinant šiuos įrodymus ir kvalifikuojant ginčijamas priemones.
- 55 Antra, dėl šio sprendimo 49 punkte nurodyto nepriimtimumo grindžiamo prieštaravimo, primintina, kad, remiantis SESV 256 straipsnio 1 dalies antra pastraipa, Europos Sąjungos Teisingumo Teismo statuto 58 straipsnio pirma pastraipa ir Teisingumo Teismo procedūros reglamento 168 straipsnio

1 dalies d punktu, darytina išvada, jog apeliaciniame skunde turi būti tiksliai nurodytos kritikuojamos sprendimo, kurį prašoma panaikinti, dalys ir ši prašymą konkrečiai pagrindžiantys teisiniai argumentai, antraip apeliacinis skundas arba atitinkamas jo pagrindas bus nepriimtini (2014 m. liepos 10 d. Sprendimo *Telefónica ir Telefónica de España / Komisija*, C-295/12 P, EU:C:2014:2062, 29 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija). Šiuo atveju pakanka pažymėti, kad Komisija savo apeliaciniame skunde nurodė ginčijanti, be kita ko, skundžiamo sprendimo 126 punktą.

56 Šiomis aplinkybėmis apeliacinio skundo pirmasis pagrindas yra priimtinas.

– *Dėl esmės*

57 Dėl pirmojo pagrindo pirmos dalies pirmiausia primintina, kad, norint priemonę kvalifikuoti kaip „valstybės pagalbą“, kaip tai suprantama pagal SESV 107 straipsnio 1 dalį, turi būti įvykdytos keturios sąlygos, t. y. tai turi būti valstybės arba panaudojant valstybinius išteklius suteikta pagalba, ji turi galėti paveikti valstybių narių tarpusavio prekybą, ji turi suteikti atrankinį pranašumą jos gavėjui ir iškraipyti konkurenciją arba galėti ją iškraipyti (2019 m. gegužės 15 d. Sprendimo *Achema ir kt.*, C-706/17, EU:C:2019:407, 46 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).

58 Dėl valstybės intervencijos arba valstybinių išteklių panaudojimo buvimo, o tai yra vienintelė šioje byloje nagrinėjama sąlyga, primintina, jog tam, kad nauda būtų laikoma pagalba, kaip tai suprantama pagal SESV 107 straipsnio 1 dalį, pirma, ji turi būti suteikta tiesiogiai arba netiesiogiai panaudojant valstybinius išteklius, ir, antra, ji turi būti priskirtina valstybei (2019 m. gegužės 15 d. Sprendimo *Achema ir kt.*, C-706/17, EU:C:2019:407, 47 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).

59 Dėl priemonės priskirtinumo valstybei Teisingumo Teismas yra nusprendęs, kad jis negali būti kildinamas vien iš aplinkybės, kad minėtos priemonės ėmėsi valstybinė įmonė. Iš tikrųjų, net jei valstybė gali kontroliuoti valstybinę įmonę ir daryti lemiamą įtaką jos sandoriams, faktinė kontrolė konkrečiu atveju negali būti savaime preziumuojama. Reikia dar išnagrinėti, ar viešosios valdžios institucijos turi būti laikomos vienaip ar kitaip dalyvavusiomis patvirtinant atitinkamą priemonę (šiuo klausimu žr. 2002 m. gegužės 16 d. *Prancūzija / Komisija*, C-482/99, EU:C:2002:294, 50–52 punktus; 2017 m. lapkričio 23 d. Sprendimo *SACE ir Sace BT / Komisija*, C-472/15 P, nepaskelbtas Rink., EU:C:2017:885, 34 punktą ir 2020 m. gruodžio 10 d. Sprendimo *Comune di Milano / Komisija*, C-160/19 P, EU:C:2020:1012, 46 punktą).

60 Išvadą apie galimybę pagalbos priemonę, kurios ėmėsi valstybinė įmonė, priskirti valstybei galima daryti iš visų įrodymų, išplaukiančių iš konkretaus atvejo aplinkybių ir konteksto, kuriam esant ši priemonė buvo priimta. Šiuo klausimu negalima reikalauti, kad remiantis tiksliau nurodymu būtų įrodyta, jog valdžios institucijos konkrečiai skatino valstybinę įmonę taikyti atitinkamą pagalbos priemonę (šiuo klausimu žr. 2002 m. gegužės 16 d. Sprendimo *Prancūzija / Komisija*, C-482/99, EU:C:2002:294, 53 ir 55 punktus; 2017 m. lapkričio 23 d. Sprendimo *SACE ir Sace BT / Komisija*, C-472/15 P, nepaskelbtas Rink., EU:C:2017:885, 35 punktą ir 2020 m. gruodžio 10 d. Sprendimo *Comune di Milano / Komisija*, C-160/19 P, EU:C:2020:1012, 47 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

61 Ypač svarbus bet koks įrodymas, kuriuo konkrečiu atveju parodomas arba valdžios institucijų dalyvavimas priimant priemonę, arba nedalyvavimo tikimybės nebuvimas, taip pat atsižvelgiant į priemonės apimtį, turinį ar ją nustatytas sąlygas, arba valdžios institucijų nedalyvavimas priimant tą priemonę (2020 m. gruodžio 10 d. Sprendimo *Comune di Milano / Komisija*, C-160/19 P, EU:C:2020:1012, 48 punktas).

62 Be to, įrodymai, leidžiantys daryti išvadą dėl tokio priskirtinumo, yra: faktas, kad atitinkama valstybinė įmonė negalėjo priimti ginčijamo sprendimo, neatsižvelgdama į viešosios valdžios institucijų reikalavimus ar jų duotus nurodymus; valstybinės įmonės integracija į viešosios valdžios institucijų struktūras; šios įmonės veiklos pobūdis ir jos vykdymas rinkoje įprastomis konkurencijos su privačiais

ūkio subjektais sąlygomis; įmonės teisinis statusas, taip pat valdžios institucijų vykdomos priežiūros lygis (šiuo klausimu žr. 2002 m. gegužės 16 d. *Prancūzija / Komisija*, C-482/99, EU:C:2002:294, 55 ir 56 punktus; 2017 m. lapkričio 23 d. Sprendimo *SACE ir Sace BT / Komisija*, C-472/15 P, nepaskelbtas Rink., EU:C:2017:885, 36 punktą).

- 63 Šiuo atveju pirmiausia pažymėtina, kad skundžiamo sprendimo 70 punkte Bendrasis Teismas konstatavo, jog Komisija ginčijamame sprendime nesiekė reikalavimą, susijusį su pagalbos priskirtinumu valstybei, aiškiai atskirti nuo reikalavimo, susijusio su valstybiniais ištekliais. Be to, savo apeliaciniame skunde Komisija dėl šio antrojo reikalavimo tik pažymi, kad skundžiamo sprendimo 91 punkte Bendrasis Teismas padarė nuorodą į savo paties argumentus, susijusius su priskirtinumo reikalavimu. Galiausiai apeliacinio skundo pirmojo pagrindo pirmoje dalyje Komisija nesiremia nė vienu iš skundžiamo sprendimo 133–161 punktuose, kuriuose konkrečiai nagrinėjamas reikalavimas, susijęs su valstybinių išteklių panaudojimu, nurodytų motyvų.
- 64 Šiomis aplinkybėmis reikia išnagrinėti tik sąlygą, susijusią su ginčijamų priemonių priskirtinumu Italijos valdžios institucijoms.
- 65 Pirma, iš pradžių pažymėtina, kad skundžiamo sprendimo 63–68 ir 83–86 punktuose Bendrasis Teismas priminė Teisingumo Teismo jurisprudenciją, susijusią su pagalbos priskirtinumu viešosios valdžios institucijoms, kai naudą suteikia nuo valstybės atskiri subjektai. Konkrečiai kalbant, skundžiamo sprendimo 68 punkte Bendrasis Teismas, darydamas nuorodą į 2002 m. gegužės 16 d. Sprendimo *Prancūzija / Komisija* (C-482/99, EU:C:2002:294) 50–52 ir 55 punktus, pabrėžė, kad net tuo atveju, kai pagalbą suteikia valstybinė įmonė, viešosios valdžios institucijų kontrolė negali būti preziumuojama ir kad siekdama įrodyti valdžios institucijų įsikišimo, tarpininkaujant valstybinei įmonei, laipsnį ją teikiant Komisija turi disponuoti visais įrodymais, išplaukiančiais iš šios bylos aplinkybių ir konteksto, kuriam esant ši finansinė pagalba buvo suteikta.
- 66 Tik priminę šią jurisprudenciją Bendrasis Teismas skundžiamo sprendimo 69 punkte nusprendė, kad „Komisijos pareiga“ turėti tokius įrodymus „ypač taikytina“ tuo atveju, kai nagrinėjamos priemonės imasi privatus subjektas. Iš tiesų, kaip tame pačiame 69 punkte pažymėjo Bendrasis Teismas, Komisija negali remtis tokio subjekto ir valstybės kapitalo ryšiais, nes, esant tokiai situacijai, tokių ryšių nėra.
- 67 Atsižvelgdamas į šiuos argumentus Bendrasis Teismas skundžiamo sprendimo 87–90 punktuose nusprendė, kad Komisija šioje byloje negalėjo remtis tuo, kad nėra tikėtina, jog valdžios institucijos nedarė įtakos pagalbą teikiančiam privačiam subjektui ir veiksmingai jo nekontroliavo; atvirkščiai, esant tokiai situacijai, ši institucija juo labiau turi pateikti ir pagrįsti „pakankamus įrodymus“, patvirtinančius, kad atitinkama pagalbos priemonė buvo priimta viešosios valdžios institucijoms darant įtaką ar veiksmingai kontroliuojant, todėl ši priemonė priskirtina valstybei.
- 68 Galiausiai skundžiamo sprendimo 94–132 punktuose Bendrasis Teismas išnagrinėjo Komisijos pateiktus įrodymus, o vėliau, atlikęs šią analizę, konstatavo, kad ginčijamos priemonės negali būti priskiriamos Italijos valdžios institucijoms.
- 69 Padaręs tokias išvadas, kaip nurodytos skundžiamo sprendimo 68, 69 ir 88–90 punktuose, Bendrasis Teismas nei nepažeidė šio sprendimo 58–62 punktuose primintos jurisprudencijos, pagal kurią Komisija, remdamasi įrodymų visuma, turi įrodyti, kad nagrinėjamos priemonės priskirtinos valstybei, nei įpareigojo Komisiją laikytis aukštesnio įrodinėjimo standarto vien dėl to, kad FITD yra privatus subjektas.
- 70 Iš tiesų padarydamas tokias išvadas Bendrasis Teismas tik, pirma, atsižvelgė, kaip matyti, be kita ko, iš skundžiamo sprendimo 87 ir 88 punktų, į objektyvius skirtumus, egzistuojančius tarp situacijos, kai pagalbą teikiantis subjektas yra valstybinė įmonė, ir situacijos, kai šis subjektas, t. y. FITD, yra privatus, kaip šiuo atveju.

- 71 Kita vertus, skundžiamo sprendimo 69, 89 ir 90 punktuose, siekdamas patikslinti įrodymų, kurie šioje byloje leistų įrodyti, kad ginčijamos priemonės priskirtinos Italijos valdžios institucijoms, rūši, Bendrasis Teismas padarė išvadas iš šių objektyvių skirtumų.
- 72 Taigi, priešingai, nei teigia Komisija, esant tokiai situacijai, kai, kaip šiuo atveju, pagalbą teikiantis subjektas yra privatus, įrodymai, galintys įrodyti priemonės priskirtinumą valstybei, skiriasi nuo tų, kurių reikalaujama tuo atveju, kai pagalbą teikiantis subjektas yra valstybinė įmonė.
- 73 Taip darydamas Bendrasis Teismas nenustatė skirtingų įrodinėjimo standartų, bet, atvirksčiai, taikė šio sprendimo 60 punkte nurodytą jurisprudenciją, pagal kurią įrodymai, galintys patvirtinti pagalbos priemonės priskirtinumą, išplaukia iš bylos aplinkybių ir konteksto, kuriam esant ši priemonė buvo priimta, nes tas faktas, kad atitinkamas subjektas ir valstybė nėra saistomi kapitalo ryšių, šiuo klausimu yra gana reikšmingas.
- 74 Be to, Komisijos argumentas, kad Bendrasis Teismas ginčijamų priemonių priskirtinumą Italijos valdžios institucijoms siejo su tuo, kad šios institucijos darė įtaką visais nagrinėjamos FITD intervencinės priemonės įgyvendinimo etapais, grindžiamas klaidingu skundžiamo sprendimo 114 punkto aiškinimu. Iš tiesų Bendrasis Teismas minėtame punkte tik priminė, kad reikia išnagrinėti aplinkybes, kuriomis remdamasi pati Komisija ginčijamame sprendime nusprendė, jog minėtos institucijos turėjo įgaliojimus ir priemones, leidžiančius daryti įtaką visais ginčijamų priemonių įgyvendinimo etapais.
- 75 Be to, Komisija klaidingai teigia, kad Bendrasis Teismas skundžiamo sprendimo 116 punkte nusprendė, jog siekdama nustatyti, kad privataus subjekto priimta priemonė priskirtina valstybei, Komisija turi įrodyti valdžios institucijų dalyvavimo poveikį minėtai priemonei. Iš tiesų, kaip savo išvados 97 punkte pažymėjo generalinis advokatas, Bendrasis Teismas tame 116 punkte neišnagrinėjo, ar Italijos banko taikoma intervencija turėjo konkretų poveikį ginčijamų priemonių turiniui, o tik konstatavo, kad, viena vertus, ši nacionalinė institucija neturėjo jokios teisės daryti įtaką intervencijų turiniui ir, kita vertus, Italijos bankas turi tik įgaliojimus vykdyti šių priemonių atitikties teisės aktams kontrolę, atlikdamas prudencinę priežiūrą.
- 76 Galiausiai skundžiamo sprendimo 117 ir 127 punktuose Bendrasis Teismas taip pat nenusprendė, kad išvada dėl ginčijamų priemonių priskirtinumo Italijos valdžios institucijoms reiškia, jog Komisija turi įrodyti, jog Italijos bankas turi įgaliojimus įpareigoti indėlių garantijų sistemas priimti tokias intervencines priemones, kaip ginčijamos. Iš tiesų nagrinėdamas įrodymus, kuriais Komisija rėmėsi ginčijamame sprendime, darydama išvadą, kad ginčijamos priemonės galėjo būti priskirtos Italijos valstybei, Bendrasis Teismas tik konstatavo, kad Italijos banko FITD ir BPB pateiktu raginimu pasiekti subalansuotą susitarimą nebuvo siekiama šioms šalims duoti nurodymus ir jis neturėjo jokio poveikio FITD sprendimui įsikišti *Tercas* naudai priimant ginčijamas priemones.
- 77 Antra, dėl Komisijos argumentų, susijusių su FITD pobūdžiu, primintina, kad, kaip savo išvados 128 ir 129 punktuose pažymėjo generalinis advokatas, Teisingumo Teismas sukūrė sąvoką „valstybės vardu veikiantis subjektas“, siekdamas leisti teisės subjektams remtis besąlyginėmis ir pakankamai tiksliomis neperkeltos ar netinkamai perkeltos direktyvos nuostatomis prieš įstaigas ar subjektus, kurie yra pavaldūs valstybei arba jos kontroliuojami, arba turi specialių įgaliojimų, palyginti su suteikiamais pagal privačių asmenų tarpusavio santykiams taikomas teisės normas (šiuo klausimu žr. 2017 m. spalio 10 d. Sprendime *Farrell* (C-413/15, EU:C:2017:745, 33 punktą). Taigi ši sąvoka nebuvo sukurta tam, kad tokių įstaigų ar subjektų priimtas priemones būtų galima kvalifikuoti kaip valstybės pagalbą, todėl ja nebuvo galima remtis nagrinėjant klausimą dėl pagalbos priemonių priskirtinumo valstybei.
- 78 Trečia, dėl teisės aktų bankų sąjungos srityje apėjimo rizikos pakanka pažymėti, kad Komisijos argumentas grindžiamas prielaida, jog dėl tariamai aukštesnio įrodinėjimo standarto, susijusio su priskirtinumu valstybei (juo rėmėsi Bendrasis Teismas), Komisijai praktiškai neįmanoma įrodyti šio priskirtinumo, kiek tai susiję su indėlių garantijų sistemų priimtomis priemonėmis. Vis dėlto, viena

vertus, iš šio sprendimo 65–73 punktų matyti, kad Bendrasis Teismas skundžiamame sprendime netaikė tokio aukštesnio įrodinėjimo standarto. Kita vertus, kaip savo išvados 125 punkte pažymėjo generalinis advokatas, net jei būtų nuspręsta, kad šiuo atveju ginčijamos priemonės nepriskirtinos Italijos valstybei, ši aplinkybė nereikštų, kad indėlių garantijų sistemos priimta priemonė niekada negalėtų būti kvalifikuojama kaip valstybės pagalba, todėl dėl jos niekada nebūtų galima pradėti Direktyvos 2014/59 32 straipsnyje numatytos pertvarkymo procedūros. Iš tiesų toks kvalifikavimas lieka įmanomas, tačiau jis priklauso nuo indėlių garantijų sistemos ir nagrinėjamos priemonės savybių.

- 79 Atsižvelgiant į visa tai, kas išdėstyta, pirmojo pagrindo pirmą dalį reikia atmesti.
- 80 Dėl pirmojo pagrindo antros dalies konstatuotina, kad ji grindžiama klaidingu skundžiamo sprendimo aiškinimu, nes, priešingai, nei teigia Komisija, Bendrasis Teismas neatliko bendros įrodymų, kuriuos ji pateikė, siekdama įrodyti, jog FITD intervencija priskirtina Italijos valstybei, analizės.
- 81 Iš tiesų, pirma, skundžiamo sprendimo 71–82 punktuose Bendrasis Teismas apibendrino visus šiuos įrodymus.
- 82 Antra, nagrinėdamas FITD suteiktų viešosios valdžios įgaliojimų apimtį Bendrasis Teismas skundžiamo sprendimo 96–105 punktuose išnagrinėjo visus šiuo klausimu Komisijos pateiktus įrodymus. Tik atlikęs šią analizę Bendrasis Teismas to sprendimo 106 punkte padarė išvadą, kad FITD savanoriška intervencija, kaip antai nagrinėjama šioje byloje, kiek jos tikslas skiriasi nuo Direktyvoje 94/19 numatyto tikslo, susijusio su indėlių grąžinimu, nėra viešosios valdžios įgaliojimų įgyvendinimas.
- 83 Trečia, dėl FITD savarankiškumo priimant ginčijamas priemones priminęs, kad FITD veikia vadovaudamasis „[savo narių] interesais“ ir kad „joks organizacinis veiksnys“ jo nesieja su Italijos valdžios institucijoms, Bendrasis Teismas skundžiamo sprendimo 114 punkte konstatavo, kad būtent „šiam kontekste“ reikia analizuoti aplinkybes, kuriomis Komisija rėmėsi ginčijamame sprendime. Tame 114 punkte Bendrasis Teismas taip pat konstatavo, kad reikia patikrinti, ar Komisijos pateiktų „įrodymų“ pakako, siekiant įrodyti ginčijamų priemonių priskirtinumą Italijos valstybei. Bendrasis Teismas šį patikrinimą atliko skundžiamo sprendimo 115 ir 131 punktuose, išanalizavęs, be kita ko, to sprendimo 125–127 punktuose, „intervencijos, kurią FITD patvirtinto *Tercas* naudai, kontekstą“.
- 84 Šiomis aplinkybėmis konstatuotina, kad, kaip matyti iš skundžiamo sprendimo 132 punkto, būtent remdamasis visų Komisijos nurodytų įrodymų, atsižvelgiant į jų kontekstą, analize, taigi laikydamasis šio sprendimo 60 punkte nurodytos jurisprudencijos, Bendrasis Teismas nusprendė, kad ši institucija padarė teisės klaidą, kai skundžiamo sprendimo 133 konstatuojamojoje dalyje laikėsi nuomonės, kad įrodė, jog Italijos valdžios institucijos vykdė esminę viešąją kontrolę apibrėžiant FITD intervenciją *Tercas* naudai.
- 85 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, pirmojo pagrindo antrą dalį reikia atmesti, todėl turi būti atmestas visas pirmasis pagrindas.

Dėl antrojo pagrindo

Šalių argumentai

- 86 Antrajame pagrinde Komisija tvirtina, kad Bendrasis Teismas iškraipė nagrinėjamas faktines aplinkybes ir Italijos teisę.
- 87 Pirma, Bendrasis Teismas skundžiamo sprendimo 116 punkte akivaizdžiai iškraipė TUB 96ter straipsnio 1 dalies turinį, kai nusprendė, kad Italijos bankas atliko tik ginčijamų priemonių teisėtumo, tačiau ne jų tinkamumo, kontrolę. Iš tiesų tiek, kiek iš minėtos nuostatos matyti, kad

Italijos bankas suteikia leidimą taikyti intervenciją bankų naudai, „atsižvelgdamas į indėlininkų apsaugą ir bankų sistemos stabilumą“, kontrolė, kurią gali vykdyti ši viešosios valdžios institucija, apima daugiau nei paprastą ginčijamų priemonių teisėtumo patikrinimą, todėl jai gali tekti patikrinti, ar tokios priemonės atitinka jos politikos bankų ir finansų srityje tikslus.

- 88 Antra, Komisija tvirtina, kad skundžiamo sprendimo 153 ir 154 punktuose Bendrasis Teismas iškraipė FITD įstatų 21 straipsnio turinį, kai nusprendė, kad savanoriškų intervencijų finansavimo būdas skiriasi nuo privalomųjų intervencijų finansavimo būdo.
- 89 Šiuo klausimu Komisija pažymi, jog tai, kad skundžiamo sprendimo 153 punktas prasideda žodžių junginiu „be to“, neleidžia daryti išvados, kad jame pateikti argumentai yra pertekliniai, o dėl šių argumentų pateikti prieštaravimai yra nereikšmingi. Iš tiesų, Komisijos teigimu, būtent šiuo aspektu Bendrasis Teismas atmetė jos argumentą, kad FITD narių šiam konsorciui sumokėtos įmokos yra privalomojo pobūdžio, todėl tai yra valstybiniai ištekliai.
- 90 Italijos Respublika, BPB, FITD ir Italijos bankas visų pirma teigia, kad antrasis pagrindas nepriimtinas, ir subsidiariai – kad jis nepagrįstas ir bet kuriuo atveju nereikšmingas.

Teisingumo Teismo vertinimas

- 91 Antrajame pagrinde Komisija tvirtina, kad skundžiamo sprendimo 116, 153 ir 154 punktuose Bendrasis Teismas iškraipė atitinkamai nacionalinę teisę ir nagrinėjamas faktines aplinkybes.
- 92 Šiuo klausimu primintina, kad, kaip matyti iš šio sprendimo 52 punkte nurodytos jurisprudencijos, faktinių aplinkybių vertinimas, išskyrus tuos atvejus, kai jos buvo iškraipytos, savaime nėra Teisingumo Teismo kontrolei priklausantis teisės klausimas.
- 93 Taip pat, kiek tai susiję su Bendrojo Teismo pateiktų nacionalinės teisės vertinimų nagrinėjimu apeliaciniame procese, Teisingumo Teismas turi jurisdikciją tik patikrinti, ar ši teisė buvo iškraipyta (šiuo klausimu žr. 2017 m. lapkričio 9 d. Sprendimo *TV2/Danmark / Komisija, C-649/15 P*, EU:C:2017:835, 49 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).
- 94 Galiausiai, kaip priminta tame pačiame 52 punkte, iškraipymas turi būti akivaizdžiai matomas iš byloje esančių dokumentų, neatliekant faktinių aplinkybių ir įrodymų vertinimo iš naujo (šiuo klausimu žr. 2017 m. lapkričio 9 d. Sprendimo *TV2/Danmark / Komisija, C-649/15 P*, EU:C:2017:835, 50 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).
- 95 Šioje byloje dėl tariamo nacionalinės teisės iškraipymo pažymėtina, kad skundžiamo sprendimo 116 punkte Bendrasis Teismas priminė, jog pagal TUB 96ter straipsnio 1 dalies d punktą Italijos bankas suteikia leidimą taikyti indėlių garantijų sistemų intervencijas, „atsižvelgdamas į indėlininkų apsaugą ir bankų sistemos stabilumą“.
- 96 Šios nuostatos formuluotė leidžia manyti, kad siekdamas apginti viešuosius interesus Italijos bankas, kaip ir kitos valdžios institucijos, kurios taip pat yra atsakingos už šių interesų apsaugą, atsižvelgdamas į galiojančius teisės aktus turi teisę kontroliuoti indėlių garantijų sistemų intervencijas.
- 97 Be to, pažymėtina, kad tame pačiame skundžiamo sprendimo 116 punkte Bendrasis Teismas priminė teisės sistemą, kuriai priklauso TUB 96ter straipsnio 1 dalies d punktas ir į kurią atsižvelgiant, jo manymu, reikia aiškinti šią nuostatą. Taigi pagal TUB 5 straipsnį Italijos bankas vykdo prudencinės priežiūros funkcijas, „atsižvelgdamas į jo kontroliuojamų įstaigų patikimą ir apdairų valdymą, bendrą stabilumą, finansų sistemos veiksmingumą ir konkurencingumą, taip pat taikomų nuostatų laikymąsi“. Be to, iš skundžiamo sprendimo 116 punkto matyti, kad pagal TUB 19 straipsnį Italijos bankas suteikia leidimą priimti tam tikrus svarbius bankų sprendimus, pavyzdžiui, susijusius su įsigijimu.

- 98 Šiomis aplinkybėmis konstatuotina, kad, priešingai, nei teigia Komisija, iš TUB 96ter straipsnio 1 dalies d punkte esančios frazės „atsižvelgdamas į indėlininkų apsaugą ir bankų sistemos stabilumą“ nėra aišku, kad Italijos bankas vykdo indėlių garantijų sistemų intervencijų, kaip antai ginčijamų priemonių, tinkamumo kontrolę, todėl Komisija neįrodė, kad skundžiamo sprendimo 116 punkte Bendrasis Teismas iškraipė šią nuostatą, kai nusprendė, jog Italijos bankas prudenčios priežiūros tikslais vykdo tik intervencinės priemonės atitikties teisės aktams kontrolę.
- 99 Dėl tariamo FITD įstatų 21 straipsnio iškraipymo pažymėtina, kad Komisijos argumentai grindžiami klaidingu skundžiamo sprendimo aiškinimu, nes, priešingai, nei teigia ši institucija, Bendrasis Teismas šio sprendimo 153 ir 154 punktuose nenusprendė, kad savanoriškų intervencijų finansavimo metodas skyrėsi nuo privalomųjų intervencijų finansavimo metodo.
- 100 Iš tiesų, viena vertus, nagrinėdamas įnašų, kuriuos FITD naudoja, kai taiko nagrinėjamą intervenciją, tariamai privalomąjį pobūdį, skundžiamo sprendimo 153 punkte Bendrasis Teismas, kaip savo išvados 177 punkte pažymėjo generalinis advokatas, tik konstatavo, kad, skirtingai nuo konsorciumo veiklai reikalingų išteklių, šie įnašai buvo laikomi avansinėmis sumomis, „pervestomis FITD narių, kurias jis kaip įgaliotinis valdė jų vardu“.
- 101 Kita vertus, skundžiamo sprendimo 154 punkte Bendrasis Teismas nusprendė, kad, kiek tai susiję su savanoriškomis intervencijomis, iš įstatų nuostatos, kuri yra privataus pobūdžio, išplaukia prievolė prisidėti prie intervencijos, o ne įnašų finansavimo metodas, nes Bendrasis Teismas pabrėžė, kad prievolė prisidėti prie intervencijos kyla iš teisės nuostatos, kai FITD „yra specialiai valstybės įgaliotas administruoti narių sumokėtus įnašus pagal teisinę indėlių garantiją“.
- 102 Šiomis aplinkybėmis antrąjį pagrindą reikia atmesti kaip nepagrįstą, nesant reikalo priimti sprendimo dėl jo priimtumo.
- 103 Kadangi nė vienam iš Komisijos grindžiant apeliacinį skundą pateiktų dviejų pagrindų nebuvo pritarta, reikia atmesti visą apeliacinį skundą.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

- 104 Pagal Teisingumo Teismo procedūros reglamento 184 straipsnio 2 dalį, jeigu apeliacinis skundas yra nepagrįstas, bylinėjimosi išlaidų klausimą sprendžia Teisingumo Teismas. Pagal to paties reglamento 138 straipsnio 1 dalį, taikomą apeliacinėse bylose pagal šio reglamento 184 straipsnio 1 dalį, pralaimėjusiai šaliai nurodoma padengti bylinėjimosi išlaidas, jei laimėjusi šalis to reikalavo.
- 105 Kadangi Italijos Respublika, BPB, FITD ir Italijos bankas reikalavo priteisti bylinėjimosi išlaidas iš Komisijos, o ši bylą pralaimėjo, ji turi jas padengti.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (didžioji kolegija) nusprendžia:

1. Atmesti apeliacinį skundą.

2. Priteisti iš Europos Komisijos bylinėjimosi išlaidas.

Parašai.